

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,
pateikta 2020 m. sausio 30 d.¹

Byla C-654/18

**Interseroh Dienstleistungs GmbH
prieš
SAA Sonderabfallagentur Baden-Württemberg GmbH**

(*Verwaltungsgericht Stuttgart* (Štutgarto administracinis teismas, Vokietija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Aplinka – Atliekos – Atliekų transportavimas Europos Sąjungoje – Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 – Popieriaus atliekų mišinio klasifikavimas – Bazelio konvencija – Atliekoms, išvardytoms žaliajame sąraše, taikoma kontrolės procedūra – Popieriaus atliekų mišinio, kuriame yra priemaišų, klasifikavimas“

1. Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą *Verwaltungsgericht Stuttgart* (Štutgarto administracinis teismas, Vokietija) prašo išaiškinti Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo². Šis teismas siekia išsiaiškinti, ar atliekų srautas, kurį daugiausia sudaro popieriaus gaminiai, turėtų būti priskiriamas prie vadinamųjų žaliųjų atliekų kategorijos ir todėl jam turėtų būti taikoma tame reglamente numatyta lanksti kontrolės procedūra. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat prašo atsakyti, ar tokios atliekos vis tiek gali būti priskiriamos prie žaliųjų atliekų kategorijos, jei jų sudėtyje yra iki 10 % priemaišų.

Teisinis pagrindas

Bazelio konvencija

2. Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės³ taikymo sritis apibrėžta 1 straipsnyje. Pagal 1 straipsnio 1 dalies a punktą pavojingoms atliekoms taikomos tarpvalstybinio pervežimo taisyklės⁴. 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad tarpvalstybinio pervežimo taisyklės taip pat taikomos atliekoms, patenkančioms į bet kurią kategoriją, nurodytą II priede: Bazelio konvencijoje šios atliekos priskiriamos plačiai „kitokių atliekų“ kategorijai⁵.

¹ Originalo kalba: anglų.

² 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (OL L 190, 2006, p. 1). Šis reglamentas buvo ne kartą keistas. Paskutiniai pakeitimai buvo padaryti 2015 m. lapkričio 10 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/2002 (OL L 294, 2015, p. 1).

³ 1989 m. kovo 22 d. Bazelyje pasirašyta konvencija, kuri Bendrijos vardu buvo patvirtinta 1993 m. vasario 1 d. Tarybos sprendimu 93/98/EEB (OL L 39, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 18 t., p. 301; toliau – Bazelio konvencija)

⁴ I priede išvardytos atliekos, kurias iš principo reikia kontroliuoti kaip pavojingas atliekas, kategorijos, o III priede išvardytos savybės, kurios laikomos „pavojingomis“. Prie jų priskiriamos sprogstamųjų medžiagų savybės, degumas, toksiškumas (nuodingumas) ir infekcinės medžiagos.

⁵ II priede nurodytos atliekos, kurias reikia tvarkyti specialiais būdais, kategorijos. Prie jų priskiriamos buitinės atliekos ir buitinių atliekų deginimo proceso likučiai. Į konvencijos taikymo sritį nepatenka radioaktyviosios atliekos ir atliekos, atsirandančios dėl normalios jūrų laivybos.

3. 2 straipsnio 8 dalyje nurodyta: „Saugus aplinkai pavojingų ir kitokių atliekų valdymas“ reiškia visų praktiškai įmanomų priemonių įgyvendinimą, kad tvarkant pavojingas ir kitokias atliekas žmonių sveikata ir aplinka būtų apsaugota nuo galimo neigiamo tokių atliekų poveikio.“

4. Bazelio konvencija buvo iš dalies pakeista įtraukiant IX priedą, kuris įsigaliojo 1998 m. lapkričio 6 d. Šio priedo pirmoje pastraipoje nurodyta: „[šiam priede] nurodytoms atliekoms Konvencijos 1 straipsnio 1 dalies a punktas netaikomas, išskyrus atvejus, kai jų sudėtyje yra tiek I priede išvardytų medžiagų, kad joms būdingos III priede nurodytos savybės“. Konvencijos B3 skyriuje nurodytos „kitos atliekos, turinčios daugiausia organinių sudedamųjų medžiagų, kuriose gali būti metalų ir neorganinių medžiagų“. Kodas B3020 taikomas „Popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atlieko[m]s“⁶.

EBPO sprendimas

5. Taryba įgaliojo valstybes nares (tuometinės) Bendrijos vardu balsuoti už EBPO Tarybos sprendimą C(2001)107/final dėl Sprendimo C(92)39/final dėl naudojimui skirtų atliekų tarpvalstybinio vežimo kontrolės peržiūros (toliau – EBPO sprendimas)⁷. Atlikus reikiamas Bendrijos procedūras tas sprendimas tapo privalomas valstybėms narėms ir Bendrijai.

6. II skyriaus B dalyje nustatyta dviejų pakopų kontrolės sistema, kuri turi būti taikoma tarpvalstybiniam atliekų vežimui. 2 punkto a papunktyje nurodyta, kad žalioji kontrolės procedūra taikoma Bazelio konvencijos IX priede išvardytoms atliekoms (toliau – atliekos, išvardytos žaliajame sąraše)⁸.

7. Pagal II skyriaus B dalies 4 punkto a papunktį valstybė narė turi teisę „išimtiniais atvejais kitaip vykdyti tam tikrų atliekų kontrolę, laikydamosi nacionalinių teisės aktų ir tarptautinės teisės normų, kad būtų apsaugota žmonių sveikata ir aplinka“. Atsižvelgdama į 4 punkto b papunktį, valstybė narė atliekas, išvardytas žaliajame sąraše, gali reglamentuoti taip, lyg joms būtų taikomi griežtesni gintarinės kontrolės procedūros reikalavimai⁹.

8. II skyriaus B dalies 8 punkte nurodyta, kad „mišrioms atliekoms, kurios neklasifikuojamos atskiru įrašu, taikoma ši kontrolės procedūra:

i) dviejų ar daugiau [atliekų, išvardytų žaliajame sąraše,] mišiniams taikoma žalioji kontrolės procedūra, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas;

ii) [atliekų, išvardytų žaliajame sąraše,] ir gintarinių atliekų, kurių kiekis viršija *de minimis* kiekį, mišiniams arba dviejų arba daugiau gintarinių atliekų mišiniams taikoma gintarinė kontrolės procedūra, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas“.

9. C dalies pavadinimas yra „Žalioji kontrolės procedūra“. Šioje dalyje nurodyta: „tarpvalstybiniam atliekų, kurioms taikoma žalioji kontrolės procedūra, vežimui taikomos visos numatytos kontrolės priemonės, paprastai taikomos komerciniams sandoriams.

⁶ Žr. šios išvados 20 punktą.

⁷ EBPO Tarybos sprendimas C(2001)107/final dėl Sprendimo C(92)39/final dėl naudojimui skirtų atliekų tarpvalstybinio vežimo kontrolės peržiūros. 2002 m. vasario 28 d. Taryba priėmė šio sprendimo priedą C(2001)107/ADD1, kuriame pateikti pranešimo bei judėjimo dokumentai ir nurodymai, kaip juos užpildyti. Vėliau priedas buvo įtrauktas į sprendimą kaip 8 priedo C skyrius; 2002 m. gegužės mėn. priimta išsami sprendimo redakcija C(2001)107/final. Kitas dalinis pakeitimas priimtas Sprendimu C(2004)20; žr. <https://www.oecd.org/environment/waste/30654501.pdf>.

⁸ 3 priede išvardytos atliekos, kurioms taikoma žalioji kontrolės procedūra. Į šį sąrašą įtrauktos Bazelio konvencijos IX priede išvardytos atliekos.

⁹ Atliekos, kurioms taikoma gintarinė kontrolės procedūra, išvardytos Bazelio konvencijos II priede („atliekos, kurias reikia tvarkyti specialiais būdais“) ir VIII priede (atliekos, kurios toje konvencijoje apibūdinamos kaip pavojingos).

Nepaisant to, ar atliekos yra įtrauktos į atliekų, kurioms taikoma žalioji kontrolės procedūra, sąrašą (3 priedas), žalioji kontrolės procedūra joms negali būti taikoma, jei jos yra užterštos kitomis medžiagomis tiek, kad: su atliekomis susijusi grėsmė padidėtų tiek, kad joms turėtų būti taikoma gintarinė kontrolės procedūra, atsižvelgiant į šio sprendimo 6 priede nurodytus kriterijus; b) atliekų nebūtų galima naudoti aplinkai saugiu būdu.“¹⁰

Reglamentas Nr. 1013/2006

10. Reglamento Nr. 1013/2006 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

- „Aplinkos apsauga yra pagrindinis ir svarbiausias Reglamento Nr. 1013/2006 tikslas bei sudedamoji dalis; šio reglamento poveikis tarptautinei prekybai yra tik šalutinis“¹¹.
- Taryba, priimdama reglamentą dėl atliekų vežimo, nustatė tokių vežimų ribojimo ir kontrolės taisykles, skirtas, be kita ko, suderinti esamą Sąjungos sistemą dėl atliekų pervežimų priežiūros ir kontrolės su Bazelio konvencijos reikalavimais¹².
- EBPO sprendimo turinį būtina įtraukti į Sąjungos teisės aktus¹³.
- Svarbu organizuoti ir reguliuoti atliekų vežimo priežiūrą ir kontrolę taip, kad būtų atsižvelgiama į būtinybę išsaugoti, apsaugoti ir pagerinti aplinkos kokybę bei žmonių sveikatą, ir taip, kad būtų skatinamas vienosios reglamento taikymas Europos Sąjungoje¹⁴.
- Nors už atliekų vežimo valstybės narės viduje priežiūrą ir kontrolę yra atsakinga ta valstybė narė, nustatant atliekų vežimo nacionalines sistemas reikėtų atsižvelgti į jų darnos su Bendrijos sistema poreikį, siekiant užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį¹⁵.
- Vežant šalinti skirtas atliekas ir, be kita ko, IIIA ar IIIB prieduose neišvardytas naudojimui skirtas atliekas, reikėtų užtikrinti optimalią priežiūrą ir kontrolę reikalaujant išankstinio raštiško leidimo dėl tokių vežimų. Tokia procedūra apimtų ir išankstinį pranešimą, kad kompetentingos institucijos būtų tinkamai informuotos ir galėtų imtis visų būtinų priemonių žmonėms ir aplinkai apsaugoti. Ji taip pat suteiktų galimybę toms institucijoms pagrįstai prieštarauti tokiam vežimui¹⁶.
- Vežant III, IIIA ar IIIB prieduose išvardytas naudojimui skirtas atliekas, reikėtų užtikrinti minimalų priežiūros ir kontrolės lygį reikalaujant, kad tokias atliekas vežant būtų pateikiama tam tikra informacija¹⁷.
- Nagrinėjant mišrias atliekas, kurios turi būti papildomai įrašytos į IIIA priedą, *inter alia*, turėtų būti svarstoma ir ši informacija: atliekų ypatybės, pavyzdžiui, jų galimos pavojingos savybės, taršos galimybė ir jų fizinė būklė; tvarkymo aspektai, pavyzdžiui, technologinės galimybės panaudoti atliekas ir dėl naudojimo operacijų atsirandanti nauda aplinkai, įskaitant tai, ar gali būti pakenkta atliekų tvarkymui aplinkai saugiu būdu¹⁸.

10 6 priede nustatyti vertinimo pagal EBPO rizika grindžiamą metodą kriterijai. Kai kurie iš šių kriterijų: ar atliekoms paprastai būdingos EPBO sprendimo 2 priede nurodytos pavojingos savybės; ar atliekos paprastai būna užterštos; atliekų fizinė būklė; kaip sudėtinga išvalyti atsitiktinai išsiliejusias atliekas ar netinkamai tvarkomas atliekas; ekonominė atliekų vertė.

11 1 konstatuojamoji dalis.

12 3 konstatuojamoji dalis.

13 5 konstatuojamoji dalis.

14 7 konstatuojamoji dalis.

15 13 konstatuojamoji dalis.

16 14 konstatuojamoji dalis.

17 15 konstatuojamoji dalis.

18 39 konstatuojamoji dalis.

11. Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šiame reglamente nustatomas atliekų vežimo procedūrų ir kontrolės režimas, priklausantis nuo atliekų kilmės, paskirties vietos ir vežimo maršruto, vežamų atliekų tipo ir jų tvarkymo būdo paskirties vietoje. Pagal šio reglamento 1 straipsnio 2 dalies a punktą jis taikomas, be kita ko, vežant atliekas tarp valstybių narių.

12. 2 straipsnyje pateiktos įvairios apibrėžtys; iš jų svarbios šios:

atliekos – medžiaga ar daiktas pagal Direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų¹⁹ I priede nurodytas kategorijas, kurių turėtojas išmeta arba ketina išmesti kaip nereikalingą^[20];

pavojingos atliekos – atliekos, kurios taip apibrėžtos [Direktyvoje 91/689/EEB]^[21];

mišrios atliekos – atliekos, susidariusios apgalvotai ar netyčia sumaišius dviejų ar daugiau rūšių atliekas, kurios neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu III, IIIB, IV ir IVA prieduose. Atliekos, pervežamos vienu atskiru atliekų, sudarytų iš dviejų ar daugiau atliekų rūšių, kurių kiekviena yra atskirta, pervežimu, nėra mišrios atliekos^[22];

<...>

naudojimas – kaip apibrėžta [Direktyvos 2006/12] 1 straipsnio 1 dalies f punkte^[23];

<...>

tvarkymas aplinkai saugiu būdu – visų tinkamų veiksmų, užtikrinančių, kad atliekos tvarkomos tokiu būdu, kuris apsaugos žmonių sveikatą ir aplinką nuo galimo neigiamo šių atliekų poveikio, ėmimasis^[24];

<...>

Bazelio konvencija – tai 1989 m. kovo 22 d. Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinio pervežimo bei jų tvarkymo kontrolės^[25];

EBPO sprendimas – tai EBPO Tarybos sprendimas C(2001)107/galutinis dėl Sprendimo C(92)39/galutinis dėl naudojimui skirtų atliekų tarpvalstybinio vežimo kontrolės peržiūros^[26].

19 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (OL L 114, 2006, p. 9). Šios direktyvos priede išvardyta 16 atliekų kategorijų; kelios iš šių kategorijų: „Produktai, netinkami naudoti jų turėtojui (pvz., žemės ūkio, buitinės, biuro, komercinės ir prekybos atliekos ir t. t.)“ ir (paskutinė kategorija) „Bet kurios medžiagos, junginiai ar produktai, neminimi pirmiau išvardytose kategorijose“.

20 2 straipsnio 1 dalis.

21 2 straipsnio 2 dalis. 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvoje dėl pavojingų atliekų (OL L 377, 1991, p. 20; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t. p. 78) nurodyta, kad pavojingos atliekos turi vieną ar daugiau šios direktyvos III priede „Savybės, pagal kurias atliekas laikomos pavojingomis“ išvardytų savybių. Šiame priede nurodytos, be kita ko, sprogtamosios medžiagos, oksiduojamosios medžiagos, labai degios medžiagos, kenksmingos, ėsdinančios, dirginančios, kancerogeninės, toksiškos reprodukcijai, mutageninės ir ekologiškai toksiškos medžiagos. Direktyva 91/689/EEB vėliau buvo panaikinta ir pakeista 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančia kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008, p. 3).

22 2 straipsnio 3 dalis.

23 2 straipsnio 6 dalis. Direktyvos 2006/12 1 straipsnio 1 dalies f punkte pateikta kryžminė nuoroda į šios direktyvos IIB priedą. Šiame priede nurodytos tam tikros naudojimo operacijos, pavyzdžiui, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas (atnaujinimas) ir kitų neorganinių medžiagų perdirbimas (atnaujinimas).

24 2 straipsnio 8 dalis.

25 2 straipsnio 16 dalis.

26 2 straipsnio 17 dalis.

13. 3 straipsnis yra pirmoji II skyriaus („Atliekų vežimas Bendrijoje tranzitu, arba be tranzito per trečiąsias šalis“) nuostata. 3 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad atliekoms, kurios skirtos naudojimo operacijoms, taikoma 4 straipsnyje numatyta išankstinio pranešimo procedūra (pažymėtina, kad administraciniu požiūriu ši procedūra užima daug laiko ir gana brangiai atsieina)²⁷. Remiantis 3 straipsnio 1 dalies b punktu ta procedūra taikoma ir tam tikroms naudojimui skirtoms atliekoms. Prie jų priskiriamos „atliekos, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu“, ir „mišrios atliekos, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu, jei nėra išvardytos IIIA priede“²⁸. 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bendri 18 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai (paprastesnė procedūra) taikomi naudojimui skirtoms atliekoms, nurodytoms III arba IIIB priede, ir „III priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojamiems mišiniams, sudarytiems iš dviejų ar daugiau III priede išvardytų atliekų, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas, ir su sąlyga, kad šie mišiniai pagal 58 straipsnio nuostatas yra nurodyti IIIA priede“²⁹. Visos atliekos, nurodytos 3 straipsnio 2 dalyje, yra atliekos, išvardytos žaliajame sąrašė.

14. 4 straipsnis „Pranešimas“ taikomas tuo atveju, kai pranešėjas ketina vežti 3 straipsnio 1 dalies a arba b punktuose nurodytas atliekas. Pranešėjas privalo kompetentingai išsiuntimo institucijai pateikti ir per ją pateikti išankstinį pranešimą raštu. Pranešėjas turi pateikti reglamente nurodytus pranešimo ir judėjimo dokumentus, sudaryti sutartį su gavėju, įgyti finansinę garantiją arba lygiavertį draudimą ir pateikti pranešimą, kaip numatyta 4 straipsnyje (toliau – išankstinio pranešimo procedūra).

15. 18 straipsnyje pateikti bendri informacijos reikalavimai; jame nurodyta, kad atliekoms, nurodytoms, be kita ko, 3 straipsnio 2 dalyje, taikomi šiame straipsnyje nustatyti procedūriniai reikalavimai. Vežimą organizuojantis išsiuntimo šalies jurisdikcijai priklausantis asmuo turi užtikrinti, kad vežamos atliekos būtų lydimos reglamento VII priede nurodyto dokumento. Tą dokumentą turi pasirašyti minėtas asmuo, o kai atliekos gaunamos – naudojimo įmonė (ar laboratorija) ir gavėjas (toliau – žalioji kontrolės procedūra)³⁰.

16. 28 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, „jei išsiuntimo ir paskirties kompetentingos institucijos negali sutarti dėl klasifikavimo, kai reikia nustatyti, ar medžiaga yra atliekos, ar ne, nagrinėjama medžiaga laikoma atliekomis. Tai nepažeidžia paskirties šalies teisės su atvežta medžiaga elgtis pagal savo šalies įstatymus, ir kai šie įstatymai neprieštarauja [Europos Sąjungos] ar tarptautinei teisei.“ Pagal 28 straipsnio 2 dalį, „jei išsiuntimo ir paskirties kompetentingos institucijos negali sutarti dėl III, IIIA, IIIB ar IV prieduose išvardytų atliekų, apie kurias pranešta, klasifikavimo, laikoma, kad šios atliekos išvardytos IV priede“. IV priede nurodytoms atliekoms taikoma 4 straipsnyje numatyta išankstinio rašytinio pranešimo ir leidimo procedūra³¹.

17. 58 straipsnyje numatyta Reglamento Nr. 1013/2006 priedų keitimo tvarka. Pagal 58 straipsnio 1 dalį Komisija yra įgaliota priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami, be kita ko, III ir IIIA priedai, siekiant atsižvelgti į pagal Bazelio konvenciją ir EBPO sprendimą priimtus pakeitimus.

²⁷ Žr. šios išvados 14 punktą.

²⁸ Žr. atitinkamai 3 straipsnio 1 dalies b punkto iii bei iv papunkčius ir šios išvados 18–20 punktus.

²⁹ 3 straipsnio 2 dalis taikoma tuo atveju, kai vežama daugiau kaip 20 kg atliekų. Taip pat žr. 18 ir 58 straipsnius.

³⁰ Žr. atitinkamai 18 straipsnio 1 dalies a ir b punktus. Reglamento VII priede pateikta forma „Atliekų vežimą lydinti informacija, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse“. Siekiant padėti stebėti atliekų, patenkančių į 18 straipsnio taikymo sritį, vežimą, reikia pateikti informaciją apie siuntą, pavyzdžiui, vežimą organizuojančio asmens ir importuotojo ir (arba) gavėjo duomenis; informaciją apie vežėjus; kai vežimą organizuojantis asmuo nėra gamintojas ar surinkėjas – informaciją apie gamintoją arba surinkėją; vežamo atliekų srauto identifikavimo duomenis ar klasifikaciją.

³¹ Žr. 14 punktą.

18. III priede išvardytos tam tikros atliekų kategorijos, kurioms taikoma 18 straipsnyje numatyta žalioji kontrolės procedūra. III priedo preambulėje nurodyta: „nepriklausomai nuo to, ar atliekos yra įtrauktos į šį sąrašą ar ne, joms gali būti netaikomas bendras reikalavimas, kad jas lydėtų tam tikra informacija [netaikomi 18 straipsnyje numatyti bendrieji informacijos reikalavimai], jei jos yra užterštos kitomis medžiagomis tokiu mastu, kuris:

- a) padidintų su atliekomis susijusią grėsmę, dėl kurios jos taptų tinkamomis išankstinio rašytinio pranešimo ir sutikimo procedūrai [joms galėtų būti taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir sutikimo procedūra], atsižvelgiant į pavojingas savybes, išvardytas [Direktyvos 91/689³²] III priede; arba
- b) užkirstų kelią atliekų naudojimui aplinkai saugiu būdu.“

Sąrašo I dalyje numatyta, kad Bazelio konvencijos IX priede išvardytoms atliekoms taikoma reglamento 18 straipsnyje numatyta žalioji kontrolės procedūra³³.

19. IIIA priedo pavadinimas yra „Mišrios atliekos, susidedančios iš dviejų arba daugiau atliekų, išvardytos III priede ir neklasifikuojamos vienoje įrašo skiltyje, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalyje“. IIIA priedo preambulė suformuluota taip pat, kaip III priedo preambulė. 3 punkto g papunktyje nurodytos „mišrios atliekos, išvardytos Bazelio konvencijos B3020 įrašė, apsiribojant nebalintu kraftpopieriu ar kartonu arba gofruotu popieriumi ar kartonu, kitu popieriumi ar statybinio kartonu, daugiausia pagamintu iš balintos, nedažytos cheminės masės, popieriumi ar statybinio kartonu, daugiausia pagamintu iš mechaninės masės (pvz., laikraščiais, žurnalais ir panašiais spaudiniais)“.

20. V priedo B sąrašo 1 dalimi į Reglamento Nr. 1013/2006 tekstą įtrauktas Bazelio konvencijos IX priedas. Kodas B3020 suformuluotas taip:

„Popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekos

Šios medžiagos, jeigu jos nesumaišytos su pavojingomis atliekomis:

statybinio kartono atliekos ir makulatūra:

- nebalintas kraftpopieris ar kartonas arba gofruotas popierius ar kartonas
- kitas popierius ar statybinis kartonas, daugiausia pagamintas iš balintos cheminės medienos/popieriaus masės, dažniausiai nedažytas
- popierius ar statybinis kartonas, daugiausia pagamintas iš mechaninės medienos/popieriaus masės (pvz., laikraščiai, žurnalai ir kiti panašūs spausdinti leidiniai)
- kita, įskaitant, bet neapsiribojant:
 - 1) sluoksniuotas statybinis kartonas;
 - 2) nerūšiuta makulatūra.“

³² Žr. 2 straipsnio 2 dalį, nurodytą šios išvados 12 punkte.

³³ Reglamento 1013/2006 V priede pateiktas B sąrašas.

Faktinės aplinkybės, procedūra ir prejudiciniai klausimai

21. *Interseroh Dienstleistungs GmbH* (toliau – *Interseroh*) Vokietijoje surenka galutinių vartotojų grąžinamas panaudotas prekių pakuotes (lengvas pakuotes) ir jas utilizuoja. Paruoštą makulatūrą ji veža į kitoje valstybėje (Hogezande (Nyderlandai)) esantį popieriaus fabriką, kur ji perdirbama. Iš makulatūros gaminamas naujas popierius ir kartonas. *ESKA Graphic Board BV* (toliau – *ESKA*), pirkėjas Nyderlanduose, yra numatęs, kad makulatūra turi atitikti toliau nurodytas specifikacijas. Makulatūros sudėtis turi būti tokia: mažiausiai 90 % panaudotų, tuščių, sistemos reikalavimus atitinkančių gaminių iš popieriaus ar kartono bei jų pagrindu pagamintų sudėtinių medžiagų, išskyrus kartonines pakuotes skysčiui ir papildomas sudedamąsias dalis, kaip antai etiketes ir pan. Be to, atliekų sraute negali būti daugiau kaip 10 % priemaišų (toliau – nagrinėjamas atliekų mišinys)³⁴.

22. 2015 m. gegužės 20 d. *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) su *ESKA* susijusioje byloje priėmė sprendimą, kuriame nurodė, kad makulatūros mišinys, nepriklausomai nuo to, ar jame yra priemaišų, klasifikuojamas pagal Bazelio konvencijos kodą B3020. Atsižvelgiant į tai, toks atliekų mišinys laikomas atliekomis, išvardytomis žaliajame sąraše, ir patenka į atliekų, kurioms taikoma Reglamento Nr. 1013/2006 18 straipsnyje numatyta žilioji kontrolės procedūra, sąrašą. Minėtas teismas tokį sprendimą priėmė remdamasis Bazelio konvencijos kodo B3020 versija nyderlandų kalba.

23. Prieš tai *Interseroh* vykdė veiklą remdamasi tuo, kad tokių atliekų tarpvalstybiniam pervežimui taikoma sudėtingesnė Reglamento Nr. 1013/2006 4 straipsnyje numatyta išankstinio pranešimo procedūra. Tačiau *Raad van State* priėmus 2015 m. gegužės 20 d. sprendimą ji nusprendė, kad turėtų būti taikoma to reglamento 18 straipsnyje numatyta žilioji kontrolės procedūra, nes naudojimui skirtos atliekos, kurias ji gabena į Nyderlandus, pagal Bazelio konvencijos kodą B3020 turėtų būti klasifikuojamos kaip atliekos, išvardytos žaliajame sąraše.

24. Vokietijos Badeno-Viurtembergo federalinės žemės kompetentinga nacionalinė institucija *SAA Sonderabfallagentur Baden-Württemberg GmbH* (toliau – *SBW*) su tokia nuomone nesutinka. Ji remiasi Bazelio konvencijos kodo B3020 versija vokiečių kalba.

25. 2016 m. birželio 1 d. *Interseroh* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikė ieškinį, kuriame prašė pripažinti, jog ji turi teisę nagrinėjamą atliekų mišinį į kitas ES valstybes nares vežti taikydama Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 18 straipsnyje numatytą žaliąją kontrolės procedūrą. Atsižvelgdamas į tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar taikant tą reglamentą nagrinėjamos atliekos turėtų būti klasifikuojamos kaip atliekos, išvardytos žaliajame sąraše, ir pateikė Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento Nr. 1013/2006 3 straipsnio 2 dalį,

kurioje nustatyta, kad jei vežama daugiau kaip 20 kg atliekų, toliau nurodytam naudojimui skirtų atliekų vežimui taikomi bendri 18 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai:

a) III ar IIIB prieduose nurodytoms atliekoms;

b) III priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojamiems mišiniams, sudarytiems iš dviejų ar daugiau III priede išvardytų atliekų, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas, ir su sąlyga, kad šie mišiniai pagal 58 straipsnio nuostatas yra nurodyti IIIA priede,

³⁴ Reikalavimai dėl priemaišų nurodyti taip: jokių metalų ir mineralų priemaišų, kurių vieneto masė daugiau kaip 100 g; kartoninės pakuotės skysčiui – mažiau kaip 4 %; plastikiniai gaminiai – mažiau kaip 3 %; metalai – mažiau kaip 0,5 %; kitos priemaišos (stiklas, metalas, plastikas (pavyzdžiui, folija, stiklinės, maišeliai), pašalinės medžiagos (pavyzdžiui, guma, akmenys, mediena, tekstilė)) – mažiau kaip 3,5 %.

reikia aiškinti taip, kad popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekų mišiniai, kurie (būdami tokios sudėties, kai jų atskirai paimtos atliekų frakcijos) patenka į Bazelio konvencijos IX priedo B3020 įrašo pirmąsias tris įtraukas ir, be to, turi iki 10 % teršalų frakciją, turi būti klasifikuojami priskiriant Bazelio konvencijos B3020 kodą ir dėl to jiems taikomi bendri 18 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai, o ne 4 straipsnyje nustatyta pareiga pranešti?

Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

2. Ar Reglamento Nr. 1013/2006 3 straipsnio 2 dalį,

kurioje nustatyta, kad jei vežama daugiau kaip 20 kg atliekų, toliau nurodytam naudojimui skirtų atliekų vežimui taikomi bendri 18 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai:

- a) III ar IIIB prieduose nurodytoms atliekoms;
- b) III priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojamiems mišiniams, sudarytiems iš dviejų ar daugiau III priede išvardytų atliekų, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas, ir su sąlyga, kad šie mišiniai pagal 58 straipsnio nuostatas yra nurodyti IIIA priede,

reikia aiškinti taip, kad popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekų mišiniai, kurie (būdami tokios sudėties, kai jų atskirai paimtos atliekų frakcijos) patenka į Bazelio konvencijos IX priedo B3020 įrašo pirmąsias tris įtraukas ir, be to, turi iki 10 % teršalų frakciją, nėra priskirtini IIIA priedo 3 punkto g papunkčiui, todėl jiems taikomi ne bendri 18 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai, o 4 straipsnyje nustatyta pareiga pranešti?“

26. Rašytines pastabas pateikė *Interseroh*, SBW, Nyderlandų bei Lenkijos vyriausybės ir Europos Komisija. *Interseroh*, SWB ir Komisija dalyvavo 2019 m. rugsėjo 18 d. teismo posėdyje ir pateikė žodines pastabas.

Vertinimas

Pirminės pastabos

27. Šalys sutinka, kad makulatūra, kurią *Interseroh* iš Vokietijos veža į Nyderlandus, yra atliekų mišinys, todėl ji patenka į Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo sritį³⁵. Kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ne mažiau kaip 90 % to mišinio sudaro medžiagos, kurias bendrai galima apibūdinti kaip popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekas. Atliekas taip pat sudaro ne daugiau kaip 10 % priemaišų³⁶. Taip pat neginčijama, kad nagrinėjamas atliekų mišinys yra skirtas naudojimui, kaip tai suprantama pagal minėtą reglamentą.

28. Nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepateikta jokių duomenų, kad nagrinėjamo atliekų mišinio sudėtyje būtų pavojingų atliekų, kaip jos apibrėžtos atitinkamose Sąjungos taisyklėse³⁷.

³⁵ Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas.

³⁶ Žr. 21 punktą.

³⁷ Žr. 12 punktą.

29. Prejudiciniais klausimais juos pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar pagal Reglamentą Nr. 1013/2006 tos atliekos gali būti klasifikuojamos kaip atliekos, išvardytos žaliajame sąraše. Kurios to reglamento nuostatos taikomos nagrinėjamam atliekų mišiniui? Ar toms atliekoms taikoma sudėtingesnė ir brangiau atsieinanti išankstinio pranešimo procedūra, numatyta Reglamento Nr. 1013/2006 4 straipsnyje, ar paprastesnė žalioji kontrolės procedūra, numatyta to reglamento 18 straipsnyje?

30. Todėl abu prejudicinius klausimus nagrinėsiu kartu.

Reglamentas Nr. 1013/2006

31. Pagrindinis Reglamento Nr. 1013/2006 tikslas yra aplinkos apsauga. Pagal Reglamento Nr. 1013/2006 3 straipsnyje numatytą bendrąją procedūrų sistemą vežant atliekas paprastai taikoma išankstinio pranešimo procedūra³⁸. Taigi, pagal numatytąją arba įprastą kontrolės procedūrą taikomas 4 straipsnis, kad būtų užtikrinta optimali priežiūra ir kontrolė aplinkai ir žmonių sveikatai apsaugoti.

32. Vis dėlto 3 straipsnio 2 dalyje pateikta speciali nuostata, taikoma naudojimui skirtoms atliekoms, išvardytoms žaliajame sąraše. III priede nurodytoms atliekoms arba vienu atskiru įrašu (tame priede) neklasifikuojamiems mišiniams, sudarytiems iš dviejų ar daugiau šiame priede išvardytų atliekų (nurodytiems IIIA priede), taikoma žalioji kontrolės procedūra, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas. Taigi, tokioms atliekoms taikoma žemesnio lygio priežiūra ir kontrolė, todėl turėtų būti taikoma minėto reglamento 18 straipsnyje numatyta procedūra³⁹.

33. Ar pagal Reglamentą Nr. 1013/2006 nagrinėjamas atliekų mišinys turėtų būti klasifikuojamas kaip atliekos, išvardytos žaliajame sąraše?

34. Norint atsakyti šį klausimą reikia atsižvelgti į tris aspektus. Pirma, ar nagrinėjamas atliekų mišinys patenka į to reglamento III priedo taikymo sritį? Antra, jei ne, ar jam taikomas to reglamento IIIA priedas? Trečia, atsižvelgiant į tai, kad faktiškai nėra tokių atliekų srautų, kuriuose visiškai nebūtų priemaišų, dėl kokio atliekų, kurios kitu atveju būtų laikomos atliekomis, išvardytomis žaliajame sąraše, užterštumo lygio toms atliekoms nebegalėtų būti taikoma 18 straipsnyje numatyta procedūra, o reikėtų taikyti 4 straipsnyje numatytą išankstinio pranešimo procedūrą?

Reglamento Nr. 1013/2006 III priedas

35. *Interseroh* teigia, kad nagrinėjamam atliekų mišiniui taikoma bendroji kodo B3020 antraštė, nes ji sudaro popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekas. Tačiau neginčijama, kad atliekas, kurias *Interseroh* iš Vokietijos vežė į Nyderlandus, sudarė popieriaus atliekų *mišinys* (taip pat iki 10 % priemaišų). Atsižvelgdama į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo išvadą, kad tas atliekas sudaro kodo B3020 pirmoje–trečioje įtraukose nurodytų atliekų mišinys, su *Interseroh* argumentu negaliu sutikti.

36. Remiantis 2 straipsnio 3 dalyje pateikta apibrėžtimi, mišrios atliekos – tai atliekos, susidariusios apgalvotai ar netyčia sumaišius dviejų ar daugiau rūšių atliekas, kurios *neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu*, be kita ko, III priede. 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog tam, kad tame priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojamas atliekų mišinys būtų laikomas atliekomis, išvardytomis žaliajame sąraše, jis turi būti sudarytas iš dviejų ar daugiau III priede išvardytų atliekų ir kaip mišinys nurodytas IIIA priede.

³⁸ Reglamento Nr. 1013/2006 3 straipsnio 1 dalies a punktas.

³⁹ Reglamento Nr. 1013/2006 15 konstatuojamoji dalis.

37. III priedo I dalyje numatyta, kad Bazelio konvencijos IX priede išvardytoms atliekoms taikoma žalioji kontrolės procedūra. Šios konvencijos IX priedas pateiktas Reglamento Nr. 1013/2006 V priede. Taigi, Bazelio konvencijos kodas B3020, kuriame nurodytos popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekos, yra įtrauktas į minėtą reglamentą. Kodo 3020 pirmosiose trijose įtraukose nurodytos „statybinio kartono atliekos ir makulatūra“: „nebalintas kraftpopieris ar kartonas arba gofruotas popierius ar kartonas“; „kitas popierius ar statybinis kartonas, daugiausia pagamintas iš balintos cheminės medienos/popieriaus masės, dažniausiai nedažytas“; „popierius ar statybinis kartonas, daugiausia pagamintas iš mechaninės medienos/popieriaus masės (pvz., laikraščiai, žurnalai ir kiti panašūs spausdinti leidiniai)“.

38. Taigi, kodo B3020 pirmosiose trijose įtraukose nurodytos konkrečios popieriaus atliekų kategorijos. Kad nagrinėjamas atliekų srautas pateiktų į III priedo taikymo sritį, reikėtų įrodyti, kad jis priskiriamas prie kurios nors konkrečios kodo B3020 įtraukos. Tokia išvada darytina III priedo tekstą vertinant kartu su 3 straipsnio 2 dalies b punkto, kuriame nurodyta, kad vežant atliekas žalioji kontrolės procedūra gali būti taikoma, be kita ko, „III priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojamiems mišiniams, sudarytiems iš dviejų ar daugiau III priede išvardytų atliekų <...> su sąlyga, kad šie mišiniai <...> yra nurodyti IIIA priede“⁴⁰. Akivaizdu, kad III priedas *netaikomas* atliekų mišiniams, nes jie nepriskiriami išvardytoms kategorijoms⁴¹.

39. Sunkiau atsakyti į klausimą, ar nagrinėjamam atliekų mišiniui taikoma kodo 3020 ketvirtoji įtrauka. Šios įtraukos tekstas yra ne toks tikslus kaip pirmųjų trijų įtraukų ir apima „kita“, įskaitant sluoksniuotą statybinį kartoną⁴² ir nerūšiuotą makulatūrą, bet jais neapsiribojant. Negalima paneigti, kad žodis „kita“ reiškia galimai plačią kategoriją.

40. Vis dėlto yra argumentų, kodėl žodis „kita“ neturėtų būti aiškinamas taip plačiai, kad į tą kategoriją patektų ir nagrinėjamas atliekų mišinys. Reglamento Nr. 1013/2006 tikslas, be kita ko, yra aukštas aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygis⁴³. Jei žodis „kita“ būtų aiškinamas taip, kad numatomos „papildomos“ arba „kitos“ atliekų kategorijos, to reglamento tikslai ir sistema iš esmės pasikeistų.

41. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad kodo B3020, pateikto Reglamento Nr. 1013/2006 V priede, ketvirta įtrauka versijose įvairiomis kalbomis skiriasi⁴⁴. Pagal suformuotą jurisprudenciją, kai taip atsitinka Sąjungos teisės aktų tekstuose, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės nuostatų, kurių dalis ji yra, bendrą struktūrą ir tikslą⁴⁵.

42. Sąvoka „atliekos“ apibrėžta Direktyvoje 2006/12; ta pati apibrėžtis vartojama ir Reglamente Nr. 1013/2006⁴⁶. Atliekos nėra tas pats, kas „makulatūra“; pastarąją sąvoką reikėtų suprasti pagal įprastą jos reikšmę ir aiškinti atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1013/2006 tikslus. III priedo kontekste ir nustatant, kokios atliekos priskiriamos prie „atliekų, išvardytų žaliajame sąraše“, žodis „makulatūra“

40 Išskirta mano.

41 2018 m. liepos 5 d. Sprendimas *Mast-Jägermeister / EUIPO*, C-217/17 P, EU:C:2018:534, 48 punktas.

42 Komisijos gairėse nurodyta, kad kartoninės gėrimų pakuotės, pavyzdžiui, „TetraPak“, gali būti klasifikuojamos kaip sluoksniuotas statybinis kartonas; žr. „Dažnai užduodami klausimai (DUK) dėl Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo“, p. 19.

43 Reglamento Nr. 1013/2006 1 ir 13 konstatuojamosios dalys.

44 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą ji pateikęs teismas nurodė: „pagal versijos vokiečių kalba formuluotą ketvirtos įtraukos 2 punktas apima „nicht sortierten Ausschuss“ („nerūšiuotą makulatūrą“), o ne – kaip manė [*Raad van State*], remdamasis versija nyderlandų kalba – „ongesorteerd afval“ („nerūšiuotas atliekas“). „Makulatūros“ (vok. k. „Ausschuss“) sąvokos negalima prilyginti „atliekų“ ar „mišinio“ sąvokoms. Ir versijoje prancūzų kalba daromas skirtumas tarp „mélange de déchets“ ir „rebut non triés“, kaip ir versijoje anglų kalba tarp „mixture of wastes“ ir „unsorted scrap“. Todėl „makulatūros“ ir „atliekų“ sąvokų tapatinti negalima. Kadangi Bazelio konvencijos B3020 kodo antraštės versijoje nyderlandų kalba nevartojama „atliekų“ sąvoka, o ji yra formuluojama „papier, karton en papierproducten“, ketvirtos įtraukos 2 punkto versijoje nyderlandų kalba vartojama sąvoka „afval“ apima ne visą įrašą, o tik tai, kas nepatenka į pirmąsias tris įtraukas“. Žr. šios išvados 22 bei 24 punktus ir 47 išnašą.

45 2008 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Endendijk*, C-187/07, EU:C:2008:197, 22–24 punktai.

46 Žr. Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnio 1 dalį.

reiškia „fragmentą ar liekaną“ arba „atskirus gabalus“, kurie gali susidaryti, pavyzdžiui, pagal B3020 kodą klasifikuojamų popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių gamybos procese. Leidžiant tokioms atliekoms taikyti paprastesnę žaliąją kontrolės procedūrą, nustatytą 18 straipsnyje, toks išaiškinimas atitinka Reglamento Nr. 1013/2006 15 konstatuojamojoje dalyje įtvirtintus tikslus⁴⁷.

43. Iš to reglamento sistemos matyti, kad III priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojami atliekų mišiniai gali būti laikomi žaliajame sąraše nurodytomis atliekomis tik tuo atveju, jei jie nurodyti išsamiaame IIIA priede pateiktame sąraše „Mišrios atliekos, susidedančios iš dviejų arba daugiau atliekų, išvardytos III priede ir neklasifikuojamos vienoje įrašo skiltyje, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalyje“. IIIA priedas neturėtų jokios prasmės, jei tokie atliekų srantai būti reglamentuoti kodo B3020 ketvirtoje įtraukoje.

44. Iš teisės akto priėmimo istorijos matyti, kad Reglamento Nr. 1013/2006 priedai buvo iš dalies pakeisti siekiant atsižvelgti į mokslo ir technikos pažangą. Tam tikros nuostatos, įskaitant III ir IIIA priedus, buvo iš dalies pakeistos siekiant atsižvelgti į pagal Bazelio konvenciją ir EBPO sprendimą priimtus pakeitimus⁴⁸. Reglamentu (ES) Nr. 664/2011⁴⁹ Komisija įgyvendino, be kita ko, Jungtinės Karalystės prašymą apsvarstyti galimybę, kad atliekų, klasifikuojamų pagal Bazelio konvencijos kodą B3020, mišiniai būtų įtraukti į Reglamento Nr. 1013/2006 IIIA priedą⁵⁰. Komisijai priėmus Reglamento Nr. 1013/2006 pakeitimus, buvo priimta aiški nuostata, taikoma mišiniams, kuriuos sudaro konkrečioms kategorijoms pagal konkretų Bazelio konvencijos kodą priskirtos atliekos.

45. Iš šių teisės akto pakeitimų matyti, kad Reglamento Nr. 1013/2006 sistema siekiama užtikrinti, kad III priedas *nebūtų* taikomas mišiniams, kuriuos sudaro dviem arba daugiau konkrečių kategorijų pagal konkretų Bazelio konvencijos kodą priskirtos atliekos. Taip pat pažymiu, kad iš III priedo preambulės matyti, jog teisės aktų leidėjas atsižvelgė į tai, kad į to priedo taikymo sritį patenkančios atliekos, kurioms taikoma žilioji kontrolės procedūra, taip pat gali būti užterštos. Šį klausimą nagrinėsiu tolesnėje šios išvados dalyje⁵¹.

46. Galiausiai *Interseroh* nurodo, kad žodis „kita“ turėtų būti aiškinamas plačiai, nes Bazelio konvencijos kodas B3020 grindžiamas Suderintos sistemos nomenklatūros 47.07 punktu, kuris tarptautinės muitų teisės tikslais taikomas tarpvalstybiniam prekių judėjimui⁵². Pagal tą sistemą žodis „kita“ aiškinamas plačiai.

47. Šis argumentas turi esminių trūkumų. Jame neatsižvelgiama į tai, kad Reglamento Nr. 1013/2006 ir Suderintos sistemos nomenklatūros tikslai skiriasi. 1 konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodyta, kad pagrindinis Reglamento Nr. 1013/2006 tikslas yra aplinkos apsauga, o jo poveikis tarptautinei prekybai yra tik šalutinis. Tai reiškia, kad Reglamento Nr. 1013/2006 tikslais aiškinant kodo B3020 ketvirtą įtrauką Suderintos sistemos nomenklatūra paprasčiausiai neturi reikšmės.

48. Todėl darau išvadą, kad nagrinėjamas atliekų mišinys nepatenka į Reglamento Nr. 1013/2006 III priedo taikymo sritį.

47 Nyderlandų vyriausybė savo rašytinėse pastabose teigia, kad Bazelio konvencijos IX priedo versiją nyderlandų kalba galima suprasti taip, kad ketvirta įtrauka taikoma nerūšiuotoms atliekoms, o ne makulatūrai, kaip atskiros rūšies atliekoms.

48 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 219/2009 dėl kai kurių teisės aktų, kuriems galioja Sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka, nuostatų, susijusių su reguliavimo procedūra su tikrinimu, suderinimo su Tarybos sprendimu 1999/468/EB (OL L 87, 2009, p. 109) 1 straipsnis. Žr. šio reglamento priedo 3.9 punktą „2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo“ ir paantraštę „Priedų pakeitimai“.

49 2011 m. liepos 11 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 664/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo, įtraukiant tam tikras mišrias atliekas į IIIA priedą (OL L 182, 2011, p. 2).

50 Reglamento Nr. 664/2011 2 konstatuojamoji dalis; taip pat žr. 1 straipsnį.

51 Žr. šios išvados 57 ir paskesnius punktus.

52 Suderintos sistemos prekių klasifikavimo nomenklatūra leidžia dalyvaujančioms valstybėms bendrai klasifikuoti parduodamas prekes muitų tikslais. Žr. prie 1983 m. birželio mėn. priimtos Tarptautinės konvencijos dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos pridėtamą nomenklatūrą; ši konvencija įsigaliojo 1988 m. sausio mėn. Paskutinė versija buvo iš dalies pakeista 2014 m. birželio 27 d. Muitų bendradarbiavimo tarybos rekomendacija ir įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d. Žr. *HS Convention: World Customs*, paskelbta adresu http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/hs_convention.aspx, ir *HSN: World Customs Organisation*, paskelbta adresu <http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/hs-nomenclature-2017-edition.aspx>.

Reglamento Nr. 1013/2006 IIIA priedas

49. Ar nagrinėjamas atliekų mišinys patenka į Reglamento Nr. 1013/2006 IIIA priedo taikymo sritį?

50. Dėl toliau nurodytų priežasčių manau, kad į šį klausimą reikia atsakyti neigiamai.

51. IIIA priedo 3 punkto g papunktį suprantu taip, kad jis taikomas mišrioms atliekoms, kurias sudaro kodo B3020 pirmoje–trečioje įtraukose nurodytos medžiagos. Kitaip tariant, IIIA priedo 3 punkto g papunktis taikomas atliekų mišiniams, kuriuos sudaro atliekos, gautos iš medžiagų, kurioms būtų taikoma viena iš pirmųjų trijų kodo B3020 įtraukų (todėl joms būtų taikomas III priedas), jei jos nebūtų sujungtos (t. y. jei nebūtų atliekų *mišinio*). Toks aiškinimas atitinka IIIA priedo pavadinimą („Mišrios atliekos, susidedančios iš dviejų arba daugiau atliekų, išvardytos III priede ir neklasifikuojamos vienoje įrašo skiltyje, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalyje“). Jis taip pat atitinka teisės aktų sistemą, kuri grindžiama tuo, kad Reglamentas Nr. 1013/2006 visų pirma grindžiamas Bazelio konvencija ir EBPO sprendimu⁵³. Šiuose tarptautinės teisės aktuose atsižvelgta į tai, kad atliekoms, išvardytoms žaliajame sąraše (viena iš jo kategorijų yra „popieriaus, statybinio kartono ir popieriaus gaminių atliekos“), turėtų būti taikoma žalioji kontrolės procedūra, o ne išankstinio pranešimo procedūra, kuri paprastai taikoma pagal Reglamento Nr. 1013/2006 4 straipsnį. Jei kitos atliekos, kurios nėra klasifikuojamos pagal kodą B3020 (šiuo atveju atliekos, kurias sudaro iki 10 % priemaišų)⁵⁴, sumaišomos su atliekomis, kurioms tas kodas taikomas, gautai atliekų srovei IIIA priedo 3 punkto g papunktis iš principo nebūtų taikomas⁵⁵.

52. Taip yra todėl, kad IIIA priedo preambulės tekstas atitinka III priedo įžangos tekstą. Joje nurodyta, kad, nepaisant to, kad atliekų mišinys yra įtrauktas į tame priede pateiktą sąrašą, žalioji kontrolės procedūra jam negali būti taikoma, *jei jis yra užterštas kitomis medžiagomis*. Užterštumo lygis nėra tiksliai apibrėžtas. Yra nustatyti du alternatyvūs kriterijai; jei atliekų srautas kurį nors iš jų atitinka, žalioji kontrolės procedūra jam netaikoma. Pirmą, kompetentingos institucijos turi nustatyti, ar dėl užterštumo priemaišomis lygio su atliekomis susijusi grėsmė padidinama tokiu mastu, kad atliekoms turi būti taikoma išankstinio pranešimo procedūra, taikoma buvusiam Direktyvos 91/689 III priede nurodytoms pavojingoms atliekoms. Antra, 18 straipsnyje numatyta žalioji kontrolės procedūra negali būti taikoma tais atvejais, kai užterštumo lygis yra toks, kad užkertamas kelias atliekų naudojimui aplinkai saugiu būdu⁵⁶.

53. Iš tų dviejų alternatyvių kriterijų matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas suprato, kad techniškai sudėtinga (arba net neįmanoma) užtikrinti, kad atliekų srautas būtų visiškai neužterštas. Taikant du kriterijus siekiama atsižvelgti į situaciją, kai atliekos, išvardytos žaliajame sąraše, yra užterštos kitomis medžiagomis.

54. Būtent tokios atliekos yra šioje byloje nagrinėjamas atliekų mišinys⁵⁷. Ar dėl 10 % priemaišų, kurios sudaro dalį to atliekų mišinio, jis negali būti vežamas pagal 18 straipsnyje numatytą procedūrą?

55. Manau, IIIA priedo 3 punkto g papunktyje tokiam atliekų mišiniui, kaip nagrinėjamas šioje byloje, taikyti žaliąją kontrolės procedūrą leidžiama tik tuo atveju, jei galima įrodyti, kad *nėra* preambulės a punkte nurodytos grėsmės (t. y. grėsmės dėl to, kad atitinkamos atliekos turi pavojingų požymių), o dėl priemaišų *neužkertamas* kelias atitinkamų atliekų naudojimui aplinkai saugiu būdu (kaip nurodyta preambulės b punkte).

53 Žr. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl atliekų vežimo, COM(2003) 379 *final*, p. 5.

54 Žr. šios išvados 21 punktą.

55 2007 m. birželio 21 d. Sprendimas *Omni Metal Service*, C-259/05, EU:C:2007:363, 35 punktas.

56 III priedo a ir b punktai; žr. šios išvados 68 punktą.

57 Žr. šios išvados 28 punktą.

56. Taigi, dėl kokio atliekų, išvardytų žaliajame sąraše, mišinio užterštumo lygio negali būti taikoma 18 straipsnyje numatyta procedūra?

Užterštumas ir atliekų, išvardytų žaliajame sąraše, mišiniai

57. *Interseroh* teigia, kad nagrinėjamam atliekų mišiniui turėtų būti taikoma žalioji kontrolės procedūra. SBW ir Nyderlandų bei Lenkijos vyriausybės nesutinka. Komisija nurodo, kad, kadangi Reglamente Nr. 1013/2006 nėra nustatytos konkrečios priemonių lygio, kuris galėtų būti leidžiamas atliekose, išvardytose žaliajame sąraše, ribos, ši klausimą kiekvienu konkrečiu atveju turi nagrinėti nacionalinės institucijos.

58. III ir IIIA priedų preambulėse nustatytas kriterijus – ar atliekos yra „užterštos kitomis medžiagomis“ *tokiu mastu, kuris*: a) padidintų su atliekomis susijusią grėsmę, dėl kurios joms galėtų būti taikoma [išankstinio pranešimo procedūra] <...>“, arba b) „užkirstų kelią atliekų naudojimui aplinkai saugiu būdu“.

59. Tai, ar šios sąlygos įvykdytos, iš esmės yra fakto klausimas. Bus svarbūs kai kurie arba visi iš šių veiksnių: i) priemonių rūšis; ii) atliekų, kurios sudaro priemaišas, požymiai ir tai, ar jos pavojingos; iii) priemaišų kiekis; iv) technologinės galimybės⁵⁸.

60. Paskirties valstybėje narėje esantys įrenginiai, skirti tokioms atliekoms naudoti aplinkai saugiu būdu, skirtingose Sąjungos valstybėse gali skirtis.

61. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aprašė šioje byloje nagrinėjamas priemaišas. Aiškiai nurodyta, kad priemaišos sudaro ne daugiau kaip 10 % atliekų mišinio. Vis dėlto nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepateikta jokių faktinių išvadų dėl to, ar tos atliekos aplinkai saugiu būdu galėtų būti naudojamos paskirties valstybėje narėje – Nyderlanduose.

62. Savo rašytinėse pastabose Nyderlandų vyriausybė pažymėjo, kad, be atliekų, išvardytų žaliajame sąraše, nagrinėjamame atliekų mišinyje yra metalinių ir (arba) plastikinių sankabėlių, sąvaržėlių, lipnios juostos, plastikinių vokų langelių ir aplankų metalinių dalių. Taip pat turėtų būti maisto likučių (pavyzdžiui, kartoninėse picos dėžėse). Nyderlanduose faktiškai priimtinas 2 % priemaišų lygis. Šią ribą viršijus popieriaus atliekų negalima apdoroti kaip minkštos masės, todėl reikia papildomo pradinio apdorojimo. Tokiais atvejais reikėtų, kad kompetentingos institucijos atliktų pradinį naudojimo būdo patikrinimą ir nustatytų, ar turėtų būti taikoma išankstinio pranešimo procedūra.

63. Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos teisės aktus reikia aiškinti, kiek įmanoma, vadovaujantis tarptautinės teisės aktais, ypač jei juose yra numatyta įgyvendinti Sąjungos sudarytą tarptautinį susitarimą⁵⁹. Bazelio konvencijos kodo B3 (jam priklauso B3020 kodas) pavadinimas yra toks: „Atliekos, kuriose daugiausia yra organinių sudedamųjų dalių, kuriose gali būti metalų ir neorganinių medžiagų“. Šiuos žodžius vertinant kartu su Reglamento Nr. 1013/2006 III ir IIIA priedų preambule atrodo, kad teisės aktų leidėjas nusprendė, jog atliekoms gali būti taikoma 18 straipsnyje numatyta žalioji kontrolės procedūra, net jei jose yra priemaišų.

⁵⁸ Reglamento Nr. 1013/2006 39 konstatuojamoji dalis.

⁵⁹ 2015 m. rugsėjo 8 d. Sprendimas *Philips Lighting Poland ir Philips Lighting / Taryba*, C-511/13 P, EU:C:2015:553, 60 punktas.

64. Vis dėlto kiekvienu konkrečiu atveju būtina nustatyti, ar dėl priemaišų lygio atliekų, nurodytų žaliajame sąraše, mišinyje užkertamas kelias atitinkamų atliekų naudojimui aplinkai saugiu būdu. Tai iš principo yra fakto klausimas, kurį turės spręsti kompetentingos nacionalinės institucijos (ir galbūt, jei vėliau kils ginčas teisme – nacionaliniai teismai), o ne Teisingumo Teismas⁶⁰. Tačiau kaip tos institucijos gali žinoti, koks didžiausias priemaišų kiekis turėtų būti leidžiamas?

65. Komisija teisingai nurodo, kad teisės aktuose šis klausimas nereglamentuotas.

66. EBPO tinkamų naudoti atliekų tarpvalstybinio vežimo kontrolės vadove⁶¹ nurodyta, kad „žaliųjų atliekų ir gintarinių atliekų, kurių kiekis yra didesnis nei *de minimis* kiekis^[62], mišiniams <...> taikoma gintarinė kontrolės procedūra. Nesant tarptautiniu mastu pripažintų kriterijų, sąvokos „*de minimis* kiekis“ aiškinimas turėtų būti nustatytas pagal nacionalinius teisės aktus ir procedūras.“

67. Lotynų kalbos sąvoka *de minimis* pažodžiui reiškia „nereikšmingas“. Teisiniame kontekste ši sąvoka vartojama posakyje *de minimis non curat lex* „teisėje neatsižvelgiama į nereikšmingus dalykus“. Tai, kas yra *de minimis*, yra taip nereikšminga, kad į tai galima neatsižvelgti.

68. Mano nuomone, to, kad atliekose yra 10 % priemaišų, negalima taip paprastai laikyti nereikšminga aplinkybe. Nemanau, kad galima daryti prielaidą, jog dėl tokio priemaišų kiekio nekils sunkumų siekiant nagrinėjamą atliekų mišinį naudoti aplinkai saugiu būdu⁶³. Tačiau *Interseroh* turės galimybę pateikti reikalingus mokslo įrodymus, kad SWB galėtų įsitikinti, jog atliekų mišinys, kurį *Interseroh* nori vežti, neatitinka nei Reglamento Nr. 1013/2006 IIIA preambulės a punkte, nei b punkte nurodytų sąlygų.

69. Koks tada yra tinkamas kiekis?

70. Vienas iš Reglamento Nr. 1013/2006 tikslų yra skatinti vienodą taisyklių taikymą ir suderinamumą Europos Sąjungoje⁶⁴. Todėl manau, kad tinkamas priemaišų kiekis, kuris galėtų būti leidžiamas, neturėtų būti nustatomas tik kiekvienu konkrečiu atveju.

71. Pagal Reglamento Nr. 1013/2006 58 straipsnio 1 dalies a punktą Komisija turi įgaliojimus priimti deleguotuosius teisės aktus. Tai darant Komisijai padeda komitetas, kuris gali patarti techninės pažangos klausimais – šie patarimai būtų reikšmingi ir naudingi nustatant priemaišų lygius, kurie gali būti leidžiami.

72. Komisija savo gairėse „Dažnai užduodami klausimai (DUK) dėl Reglamento (EB) 1013/2006 dėl atliekų vežimo“ pripažino, kad leidžiamo užterštumo lygio nustatymas yra aspektas, kurį reikia (o galbūt ir vėluojama) išnagrinėti:

„Kai kurios valstybės narės mano, kad, remiantis suderintu požiūriu, pagrindinis principas, taikomas atliekoms, nurodytoms žaliajame sąraše, turėtų būti labai nedidelis užterštumas, nepriklausomai nuo būsimos naudojimo operacijos ar aplinkybės, ar ta operacija bus vykdoma ES valstybėje narėje, kuriose yra geriausių turimų technologijų, ar EBPO nepriklausančioje šalyje, kurioje aplinkosaugos standartai

60 2018 m. rugsėjo 6 d. Sprendimas *Alpenrind ir kt.*, C-527/16, EU:C:2018:669, 68 punktas.

61 Paskelbtas adresu <https://www.oecd.org/env/waste/guidance-manual-control-transboundary-movements-recoverable-wastes.pdf>.

62 Žr. šios išvados 7 punktą ir 9 išnašą.

63 Žr. Reglamento Nr. 1013/2006 3 konstatuojamąją dalį. Taip pat žr. Taryboje vykusios diskusijos 2004 m. kovo 2 d. ataskaitą 2003/0139 COD „Nepavojingų žaliųjų atliekų mišinių tvarkymo reikalavimai“. Yra pavojus, kad dėl skirtingų rūšių nepavojingų žaliųjų atliekų mišinio sudėties trukdoma jo naudojimui aplinkai saugiu būdu. Dauguma delegacijų manė, kad remiantis atsargumo principu tokius mišinius būtų pateisinama vertinti kaip pavojingas „gintariname“ sąraše nurodytas atliekas, kaip siūlo Komisija. Kiti laikėsi nuomonės, kad mišrios žaliosios atliekos turėtų atitikti tik EBPO sprendimą, pagal kurį: „dviejų ar daugiau žaliųjų atliekų mišiniams taikoma žalioji kontrolės procedūra, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas“.

64 Reglamento Nr. 1013/2006 7 ir 13 konstatuojamosios dalys.

yra žemi, nes, jų nuomone, atliekų klasifikavimo pagal žaliąjį sąrašą idėja būtų visiškai sumenkinta, jei lemiami veiksniai būtų galutinė paskirties vieta ir naudojimo būdas. Tačiau reikia pažymėti, kad [Reglamente Nr. 1013/2006] nenustatyta jokia šių kriterijų vertinimo procedūra, taip pat nėra priimta jokių privalomų teisės aktų ar Komisijos gairių“⁶⁵.

73. Siekiant nustatyti tinkamas taisyklės dėl to, koks užterštumo lygis gali būti leidžiamas, reikėtų atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų ir pramonės šakos specialistų nuomonę, taip pat į informaciją apie mokslo ir technikos pažangą ir valstybių narių kompetentingų institucijų nuomones. Šios užduoties Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neturėtų atlikti.

74. Kol nebus ir jei nebus reikiamos teisėkūros iniciatyvos, išsiuntimo valstybės narės ir gavimo valstybės narės kompetentingoms institucijoms negalint sutarti dėl konkrečios atliekų siuntos klasifikavimo (taigi ir dėl to, ar gali būti taikoma lankstesnė žalioji kontrolės procedūra, numatyta 18 straipsnyje), bus taikomas Reglamento Nr. 1013/2006 28 straipsnis. Taigi bus laikoma, kad tos atliekos yra nurodytos IV priede, todėl joms bus taikoma (sudėtingesnė) 4 straipsnyje numatyta išankstinio pranešimo ir sutikimo procedūra.

Išvada

75. Atsižvelgdama į visa tai, kas išdėstyta, manau, kad Teisingumo Teismas turėtų taip atsakyti į *Verwaltungsgericht Stuttgart* (Štutgarto administracinis teismas, Vokietija) pateiktus klausimus:

- 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo III priedas, kuriame yra kryžminė nuoroda į šio reglamento V priede nurodytą kodą B3020, netaikomas mišrioms atliekoms, kaip jos apibrėžtos šio reglamento 2 straipsnio 3 dalyje ir 3 straipsnio 2 dalyje.
- Reglamento Nr. 1013/2006 IIIA priedo 3 punkto g papunktis netaikomas atliekų mišiniams, kuriuose yra ne daugiau kaip 10 % priemaišų, jei šie mišiniai atitinka šio reglamento IIIA priedo preambulės a ir b punktuose nustatytus alternatyvius kriterijus.
- Atliekų mišiniai, kuriuose yra ne daugiau kaip 10 % priemaišų, į Reglamento Nr. 1013/2006 18 straipsnyje numatytos procedūros taikymo sritį pateks tik tuo atveju, jei siuntėjas pateiks reikiamus įrodymus, kad kompetentingos nacionalinės institucijos įsitikintų, kad netaikomi šio reglamento IIIA priedo preambulės a ir b punktuose nurodyti alternatyvūs kriterijai.
- Jei išsiuntimo valstybės narės ir gavimo valstybės narės kompetentingos institucijos negali sutarti dėl konkrečios atliekų siuntos klasifikavimo, bus taikomas Reglamento Nr. 1013/2006 28 straipsnis. Tokiu atveju bus laikoma, kad atitinkamos atliekos yra nurodytos IV priede, todėl joms bus taikoma 4 straipsnyje numatyta išankstinio pranešimo ir sutikimo procedūra.

⁶⁵ Komisijos gairės pateiktos dokumente „Dažnai užduodami klausimai (DUK) dėl Reglamento (EB) 1013/2006 dėl atliekų vežimo“, p. 33 (visas tekstas pateikiamas adresu ec.europa.eu/environment/waste/shipments/pdf/faq.pdf).